

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezdeč, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vražajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12.
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilna pravica petakarjev.

Sedaj se v državnem zboru razpravlja nov davčni zakon. Gospodarski pomen tega zakona smo že pojasnili, a stvar ima tudi svoj političen pomen, o katerem je treba nam spregovoriti danes. Znano je, da je bil najhujši udarec za liberalno stranko, da se je petakarjem dala volilna pravica. Da se to ni zgodilo, bi še danes Dunaj bil popolnoma zagotovljen liberalcem, tako je pa jedino notranje mesto zanje nekoliko varnejše zavetišče.

Naravno je, da bi radi petakarjem vzeli volilno pravico. Premišljevali in premišljevali so, kaj bi storili. Ko je prišla volilna reforma na dnevni red, so levičarji takoj prišli z nasvetom, naj se osnuje za nove volilce in pa za petakarje nova kurija, za kmetsko in mestno kurijo naj se zopet vpelje cenzus 10 gld. kot je bil poprej. Ta predlog ni našel seveda nikjer drugje simpatij, kakor pri združenih levicah. Gospodje pa zaradi tega niso prišli v zadrgo, po svojih glasilih so nasvetovali dve novi kuriji. V jedni naj bi volili delavci, v drugi pa manjši davkoplăčevalci. Ker je pa le malo davkoplăčevalcev, ki bi še sedaj ne volili, bi poslednja kurija imela premalo volilcev, torej naj se vanjo uvrste še petakarji. Tudi ta predlog ni našel pri nobeni drugi stranki milosti, kakor pri židovskih liberalcih.

Levičarji pa niso možje, ki bi kako stvar kar pustili, ko se je lotijo. Če ne pomaga volilna reforma, bodo pa davčna. Finančni minister je izdelal davčno predlogo tako, da bi manjši obrtniki plačevali nekaj pod pet gld. davka, da torej zgube volilno pravico v sedanjih volilnih skupinah.

Konservativci so pa hitro izpoznali namen in so že v odseku zahtevali, da se sklene, da petakarji obdrže volilno pravico. Temu je pa odločno ugovarjal poslanec Menger in tako potrdil namero levičarjev.

Stvari se pa za levičarje k sreči niso tako ugodno razvijale, da bi bili mogli sami zmagati, posebno ker so Poljaki se izrekli za željo konser-

vativcev. Levičarji so pa sklenili se navidezno udati. Poročevalec je v svojem poročilu se izjavil, da tisti, ki imajo dosedaj volilno pravico, jo tudi v bodoče obdrže v dotični skupini, naj se jim tudi davek zniža.

Naj obvelja to, levičarska namera se sprva ne bodo dosti poznala, a čez nekaj let bodo pa razmere po vsem drugačne. Treba je le v roko vzeti poročilo o spremembah pri obrtništvu v kakem mestu, pa se vsakdo lahko prepriča, koliko volilcev nižje vrste bi zgubili v mestnih skupinah. Sedanji obrtniki bi polagoma izumrli ali pa odpovedali se obrti, novi bi pa več ne volili, če bi ne plačevali 5 gld. davka.

Zato konservativci niso zadovoljni s tem predlogom in hočjo predlagati, da se cenzus v sedanji mestni skupini zniža za 35 %. Proti temu predlogu so pa vsi nemški liberalci. Če bodo brez njih dobil večino, ni gotovo, ker se ne ve, kakšno stališče zavzemajo Poljaki. Konservativci prete, da bi v tem slučaju v tretjem branju glasovali proti davčni predlogi. S svojim glasovanjem bi pa najbrž ne vrgli vladne predloge. Sicer pa še ni mnogo pridobljenega, če se konservativni predlog vzprejme. Kdo ve, če mu pritrdi gospodska zbornica ali če ga potrdi krona sedaj pred občeno volilno reformo. Precej verjetno je, da bi tak predlog zakon ne postal sedaj, ko se tako volilna pravica na novo uredi in ni posebno umestna več taka parcijska prememba volilnega reda.

Zaradi tega mi mislimo, da bi bilo za konservativce in pa tudi za Slovence umestnejše, da napno vse sile, da spravijo pred končno rešitvijo davčne reforme volilno reformo na dnevni red. Le tako je mogoče preprečiti, da se ne bi levičarji zadnji smejali.

Davčna preosnova.

IV.

Dobitkovino bodo morala plačevati tudi podjetja, ki morajo o svojem delovanju javno račun poslagati, torej delniške in komanditne družbe, ase-

kurančne družbe, kreditni zavodi in vse vrste zadrug, če se ne omeje na poslovanje samo mej člani, nadalje tudi take, ki poslujejo samo mej člani, pa imajo nad 300 gld. čistega dobička, potem hranilnice in posojilnice. Dobitkovine bodo le malo takih podjetij oproščeno, dovolile se bodo pač neke olajšave, povsem pa se bodo oprostile le tiste na principu mejsebojnosti zasnovane združbe, katerim ni namen delati dobiček, torej bolniške blagajne, pogrebne družbe itd., vrh tega pa bo finančni minister imel pravico dovoliti v gotovih slučajih takim družbam oproščenje ali popust.

Tem zavodom ali podjetjem se bo dobitkovina za vsako leto posebe predpisovala, podlaga za določitev pa bo čisti dobiček, narejen v zadnjem upravnem letu. Kot čisti dobiček se bodo računali vsi v bilanci izkazani prebitki, torej zneski, ki se razdele mej opravičence, se dodenejo rezervnemu zakladu ali pa preneso na novi račun, vrh tega pa še vse to, kar se je v bilanci izkazalo kot izdano za razširjenje dotičnega podjetja, za plačanje dolgov ali odplačilo od glavnice, za obrestovanje — bodisi delnic, prioritetnih zadolžnic, deležev ali komanditnih ulog, — za posojila in predplačila drugim podjetjem in za darove, ako ti niso bili za promet dotičnega podjetja potrebni, vrh tega pa tudi znesek, ki se je porabil za pokritje v prejšnjih upravnih letih narejenih izgub.

Reservni zakladi se bodo le tedaj obdavčili, če bi se porabljali v svrhe, katere bi obdavčenje opravičile.

Dobitkovina takih podjetij je določena na 10 % davku podvrženega čistega dobička, nikakor pa ne sme znašati manj kakor $\frac{1}{1000}$ cele v to podjetje naložene glavnice. Dokler ne bodo novi davki nesli toliko, kolikor je preračunjeno, se poviša dobitkovina od teh podjetij od 10 % na $10\frac{1}{2}\%$.

Delniške družbe, ki razdele za kako leto dividendo, znašajočo več kakor 10 % uplačane delniške glavnice, morajo plačati za 2 %, oziroma — če znaša dividenda več kakor 15 % uplačane delniške glavnice — 4 % več dobitkovine.

Tam je temno, Gospod, bojam se.

Krišna sede na kamen in spusti glavo na roko. Devojka stoji preplašena pred njim in drhti.

Ta hip začne na iztoku rudenti gora. Pozlatila je površino jezera, palme in bambuke. Na njen poziv se pojavi jata rdečkastih čapelj, modrih žrjavov in belih labudov na vodah, pavov in bengalov v gozdih, in veselje se ž njimi zadonijo zvoki strun, napetih na biserno školjko, in razlega se glas ljudske pesmi.

Krišna se vzbudi iz razmišljanja in pravi:

To pesnik Valmiki pozdravlja prihod solnce.

Odgnejmo se zaveso rudečega cvetja, ki je pokrivalo lijane, a na obali jezera se pojavi Valmiki.

Opazivši lotos, koji je zadobil človeško podobo, prestane pevati. Biserna školjka mu počasi pada iz rok na zemljo, roki mu omahneta, in on stoji nepremično, kakor da ga je veliki Krišna pretvoril v deblo na obali.

A Bog se razradosti strmenja nad njegovim stvorom in reče:

— Géni se, Valmiki in gorovi!

In Valmiki spregovori:

— Ljubim!

To jedino besedo je še pamtil in to jedino je mogel spregovoriti.

Kakor bi z očesom trenil se razjasni lice Krišne.

Listek.

Bodi blagoslovljena!

(Indijska legenda H. Sienkiewicza; preložil s poljskega L.)

Neke jasne, mesečne noči se veliki in modri Krišna globoko zamišli in pravi:

Mislil sem, da je človek najkrasnejši stvor na svetu, pa sem se zmotil. Evo, vidim lotosov cvet, ki ga ziblje duh nočnega vetrča. O, koliko je ta cvet lepši, nego vsa živa bitja na zemlji. Srebrna luč meseca mu je odprla liste in jaz ne morem obrniti od njega očij.

Da, mej ljudmi ne moreš najti kaj jednacega, začne modrovati in vzdihne.

Čez nekoliko časa naposled pomisli:

— Ali jaz, Bog, nimam moči, da z jedno besedo ustvarim bitje, koje naj bi bilo mej ljudmi to, kar lotos mej cvetjem? Naj bode tako na veselje vseh ljudij na zemlji. Lotos, pretvori se v živo devojko in stopi predmet!

In najedenkrat lágano zatrepeče val, kakor bi se dotaknilo ga krilo lastavice, noč se razjasni, mesec posveti jasneje, slavčki zapojo glasneje, a za tem najedenkrat utihnejo. In zgodi se čudo: pred Krišnom stoji lotos v podobi devojke.

In Bog sam se zadivi.

— Ti si bila cvet jezera, — izpregovori on, — a odslej bodi cvet mislij mojih... govori!

In devojka zašepeče tako tiko, kakor šepečejo beli listi lotosa, kadar jih poljubuje letni vetrec:

— Gospod! ti si me pretvoril v živo bitje; a kje zapoveš, da prebivam? Ti veš, gospod, da sem drhtela in zavijala liste pred vsakim dihom vetrča, ko sem bila cvetlica. Bala sem se naglega dežja in burje bala sem se groma in strele, bala se tudi pekočih solnčnih žarkov. Ukazal si mi, naj budem utelovljenje lotosa in glej, čuvala sem priredo svojo, a zdaj se bojim zemlje in vsega, kar živi na njej... Kje zapoveš, da prebivam?

Krišna obrne modre oči k zvezdam, zamisli se in vpraša:

— Hočeš li prebivati na vrhuncih gor?

— Tam je sneg in mraz, Gospod — bojam se!

— Ako je tako, sezidati ti hočem kristalne dvore na dnu jezera.

— V globinah voda gomazijo gadje in razna golazen, bojim se, Gospod!

— Hočeš li brezkrajne ravnine?

— O, Gospod! Viharji in nevihte se podé preko step, kakor čeda divjih živalij.

Kaj naj storim s teboj, cvet, pretvorjen v podobo človeka?... A! v pečinah in jamah Ellore žive sveti puščavniki... Hočeš li, da se daleč od sveta nastaniš v jami?

Hranilnice bodo morale plačevati od čistega dobička 10.000 gld. 5 %, od 10.000 do 20.000 gld. 6 %, od 20.000 do 40.000 gld. 7 %, od 40.000 do 100.000 gld. 8 %, od 100.000 do 200.000 gld. 9 % in 10 % od dobička, ki je večji kakor 200.000 gld., naj znaša potem kolikorkoli.

Pri posojilnicah bo od prvega tisočaka čistega dobička plačati le 3 %, od drugačnega in tretjega 5 %, ostali znesek pa se bo popolnoma obdavčil.

Davčna oblastva prve instance bodo določevala tem podjetjem dobitkovino. Vsako podjetje bo moralo najkasneje 14 dnij potem, ko se je po pravilih odobril računski zaključek, na vsak način pa šest mesecev po sklepu upravnega leta naznaniti pristojnemu davčnemu uradu čisti svoj dobiček in bilanco. Davčni urad bo potem izdal plačilni nalog. Če bi se določila višja dobitkovina, kakor bi se morala po navedbi v čistem dobičku, bodo v plačilnem nalogu navedeni razlogi, zakaj se je to storilo. Zoper odmerjeno dobitkovino mogel se bo vsak prizadeti davkoplăčevalc pritožiti na finančno ravnateljstvo.

Podjetja, tudi če so se pritožila zoper odmerjeno jim dobitkovino, jo bodo morala plačati v štirih obrokih in sicer dne 1. januvarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra.

Pri novih podjetjih se mora začetek poslovanja naznaniti vsaj tekom štirinajstih dni, po začetju in za dotedno četrletje bo že plačati dobitkovino. Plaćevanje prestane s tistem četrletjem, kadar se je podjetje ustavilo, a za to četrletje odmerjeno dobitkovino je celo plačati.

Državni zbor.

Na Dunaju, 11. marca.

V današnji seji poslanske zbornice so posl. dr. Ferjančič in tovariši stavili nastopno interpelacijo:

V zmisu § 27. patenta z dné 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325, s katerim se določa organizacija najvišjega sodnega in kasacijskega dvora na Dunaji, mora najvišji sodni dvor, če se je obravnavalo v nemškem jeziku, izdati svojo odločbo z nagibom vred v tistem jeziku, v katerem se je vršila obravnavava v prvi instanci in v nemškem jeziku.

Ta zakonita določba se glede slovenskega jezika ne izvršuje.

Ko so se lani pri razpravi o pravosodju v proračunskem odseku in v zbornici oglašale v tem oziru pritožbe, je pravosodni minister obljubil, delovati na to, da se bo ta zakonita določba izvrševala tudi glede slovenskega jezika.

V zalogi dvorne in državne tiskarnice je lani izšla nemško-slovenska juridično-politična terminologija, torej pripomoček, ki je v stanu odpraviti zadnje, izvrševanje navedenega § 27. ovirajoče zaprake.

Zategadelj vprašajo podpisanci Nj. ekscelencu gospoda pravosodnega ministra:

Čudezna deva, reče, našel sem ti dostojno mesto na svetu: naseli se v duši pesnikovej.

In Valmiki ponovi še jedenkrat:

— Ljubim! . . .

Volja silnega Krišne, volja božanstva, prične nagibati devojko k srcu pesnika, a Bog je mej tem učinil srce Valmike prozornim, kakor kristal.

Jasna, kakor letni dan, mirna kakor val Gange stopi devojka v odkazano jej bivališče. A najedenkrat poviri globokeje v srce Valmike, lice ji prebledi in strah se je spreleti kakor leteč veter. A Krišna se zadivi.

— Cvet, koji si oblekel podobo človeka, ali se bojiš srca pesnikovega? — vpraša Krišna devojko.

Gospod, — odvrne devojka —, kje si mi ukazal bivati? V tem jednem srcu vidim snežene vrhunce gorā in globine vodā, prepolne čudeznih bitij, ravnine z viharji in nevihitami in mračne jame Ellore . . . in zopet se bojim, o Gospod!

A milostivi in modri Krišna spregovori:

— Umiri se cvet, koji si postal človek. Ako ležé v srcu Valmike osamljeni snegovi, bodi ti topel pomladanski dih, ki jih bode raztalil; ako so tudi tu globine voda, bodi ti biser v njih; ako je tam nema samota nepregledne planjave, vzgoji ti na njej cvetje sreče; ako so v tem srcu temne jame Ellore, bodi ti v tem mraku jasen žarek! —

A Valmiki, kojemu se mej tem vrne moč govora, spregovori:

— In budi blagoslovljena! . . .

Ali je pričakovati, da se bo v kratkem začelo izvrševanje § 27. patenta z dné 7. avgusta 1850. l. drž. zak. št. 325, tudi glede slovenskega jezika.

Generalna debata o davčni reformi se je danes dognala; jutri pride še na vrsto generalni govornik pro, potem se pa začne specjalna debata, ki bo najbrž do Velike noči trajala. Če bi hotela opozicija količaj obstrukcije delati, pa doseže lahko, da se do tedaj stvar ne reši.

Začetkom seje je storil novovoljeni poslanec Višnikar obljubo, potem pa je minister notranjih del markí Bacquehem odgovarjal na razne interpelacije, meje njimi na interpelacijo posl. grofa Alfreda Coroninija glede postopanja goriškega župana dra. Venutti. Minister je v tem oziru reklo, da nima uzroka kaj storiti.

Po tem se je nadaljevala razprava o davčni reformi. Govorili so dr. Byk, Dötz in dr. Gross ter kot generalni govornik contra dr. Kramar, in sicer z velikim uspehom.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 12. marca.

Celjsko vprašanje. Dunajski listi priznavajo, da so vsa pogajanja o celjskem vprašanju se razbila. Slovenski poslanci v Hohenwartovem klubu baje ostanejo pri svoji zahtevi, da se osnuje dvojezična gimnazija v Celju in nikjer drugje ali pa da se na celjski gimnaziji osnujejo na vseh štirih nižjih razredih slovenske paralelke. Nekateri liberalni listi so ugoverjali temu, da bi se paralelke osnovale upravnim potom. Vlada bi tudi v tem slučaju morala zahtevati dodatni kredit katerega bi pa nemškoliberalna stranka ne mogla dovoliti. Večina liberalne stranke pa najbrž ne misli napenjati strun do skrajnosti, ker ima vlada tako dovolj težav. Volilna reforma prihaja na dnevni red in bode treba raznih pogajanj, da ne dobi dvetretjinske večine. V takem slučaju pa pač ne kaže slovenskih koaliranov odganjati v opozicijo. Pri volilni reformi pa gre liberalni stranki za vse večje koristi nego je celjska gimnazija, nji gre pri tem za obstanek.

Volilna reforma. Slišijo se kaj različni glasovi o volilni reformi. Toliko kolikor se kaže je gotovo, da je vlada nekoliko konservativcem na ljubo odstopila od svojih načel glede pete kurije. V tem, tega ne moremo vedeti. Če bi bila privolila, da se malo davkoplăčevalci uvrste v sedanje kurije, bi potem pač Plener ne bil se v zbornici upiral volilni pravici novih malih obrtnikov. Sicer se pa govori, da sta le knez Schwarzenberg in pa grof Hohenwart prijenala, dočim se baron Dipauli strogo drži svojega stališča. Za konservativno stranko položaj ni povse ugoden. Kakor se kaže, utegnil bi se napraviti meje njo razkol, fevdalci bi nastopili svojo pot, drugi pa zopet svojo, ker ne bodo matriali zatajiti konservativnih načel. Posebno pa slovenski koaliranci ne morejo glasovati za nobeno volilno reformo, katera bi ugajala nemškim liberalcem, ako nečejo izdati koristi našega naroda. Stvar se pa približuje odločitvi, ker krona priganja in koalicija je že v precejšnji nevarnosti.

Banffy-ju se stališče precej majje. Pridobil ni nikogar, od kar vlada; a odrinil je od sebe vso skrajno opozicijo, katera je podpirala Wekerla. V nekem govoru je odločno branil nagodbo z Avstrijo in celo izrekel se proti osnovi posebne vojaške akademije z madjarskim učnim jezikom. To je pa že več, kakor more prenesti kako madjarsko srce. Skrajna opozicija in Apponyijeva stranka grozno mahata po njem. Listi preročujejo, da sedanja vlada se dolgo ne obdrži. Wekerle se je tudi držal po večjem tega stališča, a je znal svoje misli bolj izraziti in mu torej skrajna levica ni mogla do živega. Banffy je pa slab govornik in je vse naravnost povedal, kakor je mislil, a to je pa vzbudilo hudo kri. Posebno je bilo malo modro tako govoriti sedaj, ko bodo morda kmalu potrebne volitve zradi cerkvenih reform. Banffy je imel priliko spoznati, da je ložje biti veliki župan kje na Sedmograškem, nego pa ministerski predsednik, ki mora vsako besedo tako pretehtati in poslancev ni mogoče kar poslati v ječo, kakor rumunske agitatorje.

Bismarckova osemdesetletnica. Bismarckovi častilci so mislili tudi v državnem zboru bivšemu državnemu kancelarju prirediti kako ovacijo, bodi si že na ta ali oni način. Katoliški centrum in pa socijalni demokratje so pa z vso odločnostjo izjavili, da bodo vsak tak poskus preprečili, če drugače ne pojde pa s škandalom. Če se pomisli,

da imata ti dve stranki tretjino v zbornici, potem pač ni kazalo staviti v zboru v tem oziru kacega predloga, ker taki predlogi se morajo jednoglasno, ali vsaj blizu jednoglasno vzprejeti. Pomenljivo je vsekakor, da se zbor ne upa počastiti moža, ki ga je poklical v življenje. Brez Bismarcka bi ne bilo združenje Nemčije in s tem, da bi zbor Bismarcka počastil, bi nekako izrekel odobravanje njegovemu delu. To, da tega ne storii, kaže, da v Nemčiji vlada neki ves drug duh nego je 1870. leta in to daje pač nemškim državnikom mnogo misli. Navdušenje za nemštvu se nahaja že le bolj zunaj združenje Nemčije.

Katoliški centrum postaja vedno pogumnejši, ter se mu je posrečilo v državnem zboru zmagati s predlogom, da se dovoli nastaniti se jezuitom v Nemčiji. Predno je dotični predlog resil zvezni svet, prihajojo katoliki z jednakim važnim predlogom v pruski zbornici poslancev. Zahvale, da se obnove člani 15, 16 in 18 pruske ustave, ki so se razveljavili za časa kulturnega boja. V teh članih se določa, da se ima brez ovir vršiti občevanje verskih družeb s svojimi načelniki, in da za cerkvene objave ne veljajo nobene druge omejitve, kakor za druge objave sploh, da država nima nobene pravice pri podeljevanju cerkvenih mest, kjer ne izvira taka pravica iz kakega patronata, in da verske družbe samostojno gospodarijo z napravami, zakladi in ustanovami, določenimi za njih bogočastvne, učne in dobrodelne namene. Vidi se torej, da predlog katoliške stranke jako daleč sega. Berolinski listi pišejo, da ima katoliška stranka precej upanja, da doseže svoj namen. Seveda manj gotovo je, če bi tudi gospodska zbornica pritrđila takemu predlogu.

Spošteni strajk delavcev v Belgiji je pričakovati, ker vlada in parlament upeljati občne volilne pravice za občinske zastope. Katoliška stranka v Belgiji se boji, da bi potem v mnogih občinah dobili socialisti večino, in to bi močno uplivalo na politični položaj dežele. Katoliška stranka se v Belgiji nič posebno trdno ne čuti. V zbornici je zares dobila večino, pa le vsled kričnega volilnega reda. To je katoliška stranka že poprej vedela, zato se je pa tako upirala proporcionalni volilni uredbi. Pri volitvah se je oddalo večina glasov za liberalne in socialistične kandidate, samo, da so se ti glasovi po volilnih okrajih zanje neugodno razdelili. Če pa socialisti dobe upliv v občinah, bi pa nakrat se položaj zanje ugodno presukal. Ni dosti glasov, jim treba pridobiti, pa katoliška stranka v zbornici zgubi večino. Poleg tega pa v Belgiji dela vlad velike težave zakon o prisvojenju kongiške države. Kralj želi to prisvojenje, a prebivalstvo se upira, ker bi Belgija morala prevzeti tudi več milijonov dolga. Sploh so razmere v Belgiji tako kritične in se je celo batiti da pride še kraljestvo v nevarnost.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. marca.

— (Slovenčina pri najvišjem sodišču.) V včerajšnji seji poslanske zbornice so posl. dr. Ferjančič in tovariši interpelovali pravosodnega ministra glede slovenskega uradovanja pri najvišjem sodišču. Te interpelacije doslovni prevod najdejo čitatelji v našem poročilu iz drž. zborna.

— (Slovensko gledališče.) Današnja slavnostna predstava se prične z ouverture k operi „Poljub“, potem pride alegorična živa podoba „1865—1895“, na to pa se bode pella opera „Trubadur“.

— (Koncert „Glasbene Matice“,) ki se je včeraj, vspel je popolnoma. Občne zaupanje, ki se si je društvo pridobilo, in nade, ki jih je vzbujal prelep vzpored, vse to je privabilo toliko občinstva, da je bila redutna dvorana do zadnjega prostora zasedena, privabilo pa tudi izredno veliko častilcev z dežele. Pridružajoč si obširnejše poročilo o proizvajanjih točk in o teh samih za jutri, zaznamujemo že danes, da so bile vse skladbe, ki so za naš koncertni oder nove, z navdušenjem vzprejete. Dvojakovo veledelelo, katero je vojaška godba pod mojstrovstvom koncertnega vadje gospoda M. Hubada čudovito izvedla, slušalo je občinstvo z največjo pozornostjo, ki svedoči o zanimanju za glasbeni umotvor, ki je vstvaril genij. Stanka Pirnata mešani vokalni zbor „Žalost“ našel je burno odobravanje in donesel je navzočemu skladatelju, kojega je občinstvo hkrati z zborovodjo poklical, prisrčno ovacio.

— („Jour-fixe“) bode jutri ob 1/28. uri zvečer „pri Slonu“.

— („Slovensko planinsko društvo“) priredi jutri dné 13. t. m. ob 8. uri zvečer v klubovi sobi hotela „Pri slonu“ družinski zabavni večer s predavanjem g. prof. Orožna in g. prof. Borštnera. Dame so najljudneje vabljene. Odbor prosi člane in njih prijatelje, da se mnogobrojno udeleže.

— (Delavsko pevsko društvo „Slavec“) je ukrenilo prirediti dné 24. t. m. pevski večer v hotelu „Lloyd“, tekom poletja pa tri vrtne veselice pri Koslerju, in sicer dné 9. junija, dné 7. julija in dné 4. avgusta. Druga veselica bude velika ljudska slavnost v korist „Glasbenemu domu“ v Ljubljani. Izleta sta za sedaj določena dva popoludanska, na binkoštni ponedeljek v Grosuplje, v juliju mesecu pa v Vevče.

— (Preširni novaki.) Letošnje novačenje se vrši vzgledno mirno. Nič ni slišati tistega divjega vpitja in vriskanja, katerega je druga leta odmevalo mesto. Novaki se pač niso premenili, pač pa je policija storila vse, da prepreči sicer navadne rabuke in izgrede. Kar pa novakom ni moč uganjati v mestu, to delajo zunaj mesta: Pojo in ukajo, rujejo se in sujejo, kakor nekdaj. Včeraj popoludne je prišel kmetski fant Janez Babnik v Udmat v gostilnico Rozalije Kregar, Martinova cesta št. 45. Široko je odprl vrata in vstopivši v sobo zagledal veče število pivev. Prvo, kar je storil, je bilo, da je vzel stol, udaril ž njim ob tla, da se je kar zakadilo in zavpil: kdo se bo z menoj tepel? Umevno je, da je to prijazno povabilo našlo prav tako prijazen odziv. Pivci so se lepo razvrstili na dve stranki in začel se je pretep, najprej s pestmi, potem s stoli in poleni in naposled so zablisnili tudi noži. Jedna stranka se je morala umakniti iz sohe in je od zunaj metalna skozi okna prazne sodčke in remeljne na zmagovalce. Ko sta prišla dva redarja, so hrabri pretepači pobrali kopita in prav nejunaško bežali, samo Janez Babnik se ni ustrasil. Policia ga je izročila zaradi javnega nasilstva dež. sodišču. Pri pretepu je bilo mnogo udeležencev lahko ranjenih, mej njimi tudi sama krčmarica, ki je hotela z oljem svoje zgovornosti pomiriti razburjene pretepače.

— (Po Blažev žegen) je prišel pred kratkim iz Puščala v Ljubljano 56letni Luka Vilfan po domače Kavščev. Krenil je v Frančiškansko cerkev in ker je prilika tako nanesla, hotel je izprazniti nekaterim svojim bližnjikom žep. Pri tem človeko-ljubnem delu pa ga je zasacil detektiv in ga spremil na policio, kjer so kmalu dognali, da je Luka Vilfan zaradi svoje spremnosti v gotovih krogih jako čisljan žepni tat. Mož je bil zaradi tatvine že petnajstkrat kaznovan. Že v rosnih mladosti je začel krasti, l. 1861. pa je bil prvič kaznovan. Okrajno sodišče ljubljansko mu je takrat naklonilo deset palic, a kakor se vidi, se moža ni nič prijelo. Pri sodišči je sicer Luka Vilfan tudi sedaj vse tajil, a obsojen je bil vzliz temu na dve leti težke ječe.

— (Redka gosta) prideta v kratkem v Ljubljano, a mudila se bodeta tu le mimogredé in ne prostovoljno. Kakor znano, je francoska policia v Nici ujela dva glasovita tatova Josipova Ristića in Ahila Panaretosa, ki sta v družbi s Papacostom in drugimi internacionarnimi tatovi bila strah vseh wertheimeric. Ristić in Panareto se bosta izročila ogerskemu sodišču. Budimpeštansko državno pravdu ništvo ju „prevzame“ v Ljubljani ter je v to svrhu odpeljalo štiri paznike sem. Ristić in Panareto prideta v kratkem v Ljubljano. Od tod naprej se bosta v spremstvu ogerskih pandurjev vozila v posebnem vagonu in bosta radi veče varnosti uklenjena na rokah in na nogah.

— (Prememba posesti.) Gospa Jakobina Kastner je svojo trgovino, znano pod firmo „Mihael Kastner“ v Ljubljani, prodala svojemu poslovodji g. Juliju Elbertu in svojemu sinu g. Gustavu Kastnerju.

— (Radovljiska podružnica „Slov. plan. društva“.) Osnovalni zbor za ustanovitev podružnice „Slovenskega planinskega društva“ za radovljiski okraj vršil se je minolo nedeljo popoludne v Radovljici, kako si jajno in živahno. Iz Ljubljane prišel je na zborovanje osrednji odbor in še nekaj članov, iz radovljiskega okraja pa je došlo mnogo odličnih narodnjakov in turistov. Skoro vsaka občina je bila zastopana ali po županu ali kakem drugem občanu, prišlo je tudi mnogo učiteljev in tudi duhovski stan je bil zastopan. Načelnik osnovnega zabora g. dr. Vilfan je otvoril zborovanje, osrednjega društva načelnik g. prof. Orožen pa je s prisrčnim govorom pozdravil zborovalce in se zahvalil osnovnemu odboru in posebno njega na-

čelniku g. dru. Vilfanu za sprožitev krasne ideje, katera utegne postati velikega pomena za našo krasno Gorenjsko. Na to je pričelo vpisovanje članov. Skoro vsi navzoči zborovalci so se vpisali, a mnogo nenavzočih prijavilo je pristop pismeno ali brzozavno, tako da šteje novorojena podružnica že sedaj nad 50 članov. Po osnovnemu odboru predlagana vabila so se z neznatnimi spremembami odobrila. Zborovanju je sledila živahna prosta zabava.

— (Ogenj) V petek zvečer je začelo pri posetniku Jožefu Dolinarju p. d. pri Kocijanu v Kožarjah pri Dobrovi goreti. Vsled snega je bila pomoc nemogoča. Zgorela so poslopja, gospodarsko orodje in mnogo krm. Škode je do 3000 gld. Sodi se, da je užgal neki berač.

— (Nesreča.) Ko so te dni kidali delavci na progi meje Postojino in Prestrankom sneg s tira, primerila se je grozna nesreča. Ko je naureč pripradal vlak, hotel se mu je umakniti 17letni fant iz Rakitnika. Stopil je na nakopičeni sneg in padel vznak. Še predno se je mogel geniti, ga je vlak povozil. — V Jurjevici pri Ribnici je neki 24 let stari fant pri odpravljanju snega s strehe padel tako nesrečno, da se je nasadil na neko ograjo. Upanja, da bi okrevl, ni skoro nič.

— (Zdravstveno stanje.) V Krvavi peči v kočevskem okraju je zbolelo v jedni hiši 6 oseb za legarjem.

— (Krempljev spomenik.) Štajerski rodoljubi so izdali oklic, kateri smo natisnili na drugem mestu in v katerem prosijo prispevkov za spomenik zaslужnemu pisatelju in rodoljubu župniku Kremplju.

— (Velik požar v Trstu.) Predvčerajšnjim ponoči je nastal v jednem gospodarskih poslopij, spadajočih k velikanskemu mlinu milijonarja Ekonoma ogen, in se razširil tudi na dve sosedni delavski hiši. Prebivalci so bili v veliki nevarnosti, pa so vsaj življenje svoje rešili. Vzlic prizadevanju gasilcev je ogenj upepelil vsa tri poslopja. Zgorela je velika množina žita in jako mnogo dog. Škoda je velikanska.

— (Tihotapci.) Reška policia je prišla na sled dobro organizovani tihotapski družbi, ki je najbrž že dlje časa uspešno delovala. V svobodni luki je policia našla štiri sode, napolnjene s 1800 kg. kave. To kavo so tihotapci skrivoma raznašali trgovcem in kupovalcem. Jednega tihotapca je policia ujela. Govori se, da je kompromitiranih več uglednejših reških trgovcev.

— (Razpisane službe.) Služba cestarja na Reški oziroma na drugi drž. cesti v kronovini z mesečno mezzo 18 gld. in s pravico, pomakniti se v višjo mezzo 20 gld. Prošnje do 13. aprila pri dež. vladu v Ljubljani. Mesto stalnega pomožnega učitelja za šolske okraje mariborska okolica, Sv. Lenart in Slov. Bistrica z dohodki stalnega oziroma začasnega podučitelja v drugem plačilnem razredu. Prošnje do konca meseca marca okrajnemu šolskemu svetu mariborskemu. — Mesto nadučiteljice v IV. plač. razredu eventualno učiteljice ali podučiteljice, definitivno ali provizorno v Brežicah. Prošnje do 15. aprila pri krajnem šolskem svetu v Brežicah. — Mesto nadučitelja na trirazrednici pri Svetinjah, IV. plač. razreda. Prošnje do 14. aprila pri krajnem šolskem svetu v Svetinjah pošta Ivankovci.

— (Madjarska pravica.) Po madjarskem pravu je bil pred kratkim obsojen srbski župnik Marković na deset dnij zapora, ker je pri neki svatbi okrasil svoje konje s srbskimi narodnimi barvami. Ministerstvo je bilo vsled apelacije tako milostno, da je spremeno zasluzeno kazneni zapora v globo 400 kron.

* (Cesare Cantù) znameniti italijanski pesnik, pisatelj in zgodovinar, česar poglavito delo je občena zgodovina v 35 knjigah, je te dni, star 80 let, umrl v Milanu.

* (Partenon na Akropoli v Atenah) to staroslovno svetišče boginje Atene, je zelo poškodovan in na marsikaterem kraju žuga nevarnost, da bi se kaj podrlo. Že ko se je leta 1687. v njem shranjeni smodnik unel, uničil ni samo veliki del tega svetišča, nego je tudi močno poškodoval še stope dele. Pozneje so tudi še večkrat streljali na partenon in kar niso potresi storili, poškodovala sta dež in zmrzlina, tako da je postal mramor že zelo rahel. Zvedenci so preračunali, da bo treba jeden milijon drahem (okoli 350.000 gld.) za ohranitev tega prevažnega spomenika staroklasične umetnosti. Razna starinska društva so že začela nabirati prispevke k tej vso.

* (Velik slepar pred sodiščem.) Včeraj se je pred graškim sodiščem začela obravnava proti židovskemu sleparju Arnoldu Mayerju. Ta človek, ki je prej že na Ogerskem, na Dunaji, v Parizu, v Monakovu in v Trstu sleparil, predstavljač se povsed kot časnikar, dočim je bil v resnici le inseratni agent, je prišel l. 1893. v Gradec, tam kot ravnatelj pl. Koppenheier izredno luksorijozno živel, se seznanil z najodličnejšimi krogovi — tedanji deželnii glavar štajerski in sedanji trgovinski minister grof Wurmbrand mu je bil posebno naklonjen in s svojo protekcijo navajal vodo na njegov mljin — ter mnogo trgovcev in obrtnikov oškodil za veče ali manjše zneske. Tudi v Celovci je vsled protekcije deželnega predsednika Schmidta dobil kredit, a njegove celovške dolgove je plačal sam deželni predsednik Mayer-Koppenheier je bil že mnogokrat kaznovan.

Ta najnovejša aféra njegova obuja občno zanimanje.

* (Samomor iz domoljubja.) V Parizu se je usmrtil neki mladi mož Boulat. Prerezal si je z britvijo vrat. Ostavil je pismo, v katerem pravi, da je končal svoje življenje iz domoljubja, češ, da ne more preživeti sramote, storjene francoskemu narodu s tem, da bode francosko brodovje — prisostvovalo slavnosti otvoritvi Kielskega prekopa!

* (Grozna rodbinska tragedija.) Londonski delavec Taylor je v nedeljo zakljal svojo ženo, potem sedmero svojih otrok in naposled samega sebe. Samo najstarejši njegov sin je utekel živ. Taylor je vso rodbino pokljal z britvijo. otrokom je kar po vrsti rezal glave. Mož je vsled pomankanja zblaznel.

* (Ako človek preveč vprašuje ...) „Courier Français“ javlja: Ko je bil še general X. polkovnik v Alžiriji, je svoje častnike in vojake vedno nadlegoval z indiskretnimi vprašanji glede njih privatnih razmer. Nekateri preširni poročniki so se dogovorili, da dajo polkovniku primerno lekcijo. Po neki vaji, prav ko so se častniki hoteli raziti, je polkovnik zakljal: Poročnik Duval.

— Na službo, gospod polkovnik. — Odkod ste, g. poročnik? — Iz Pariza, g. polkovnik! — Torej iz Pariza. Imate kaj sorodnikov? — Na službo g. polkovnik: očeta, mater in sestro — Tako? Kaj pa dela vaš oče? — Trobentač je pri invalidih, g. polkovnik. — Dobro, a mati? — Skromna žena je, g. polkovnik, perica. — Vsak poklic je pošten. A sestra? — Poročnik vzdihne globoko in pravi: Ah gospod polkovnik, ta dela sramoto naši rodinci. — Dobro, dobro; milujem vas, prijatelj . . . A vi, poročnik Meunier, od kod ste vi? — Iz Pariza, g. polkovnik. — A, tudi iz Pariza. Ali imate še kaj sorodnikov? — Očeta, mater in sestro, g. polkovnik — Kaj je oče? — Trobentač pri invalidih, g. polkovnik — A mati? — Perica, g. polkovnik. — Je li vaša sestra omožena? Ne, ali sramoto nam dela . . . dovolite, da o njej ne govorim, g. polkovnik. — Razumem, ubogi prijatelj. A Vi poročnik Lambert, vi s svojo temno poljto ste gotovo to žuga? — Iz Pariza sem, g. polkovnik. — Tudi vi ste iz Pariza? Imate-li še rodbino? — Na službo, g. polkovnik, očeta, mater in sestro. — Kaj je vaš oče? — Trobentač pri invalidih. — Tako? In mati? — Perica, g. polkovnik. — Aha, oče trobentač, mati perica, sestra pa sramota rodbine. Oglasite se pri profosu, da vas vtakne za 30 dni v zapor, moj preširni gospod! . . . Indiskreten pa polkovnik ni več postal,

Slovenci in Slovenke! ne zábite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovcu so od 1.—28. februarja darovali: Slavna „Posojilnica v Mariboru“ 200 kron; preč. g. Martin Drčar, župnik v Preski 100 kron; slav. podružnica naše družbe za St. Kancijan in okolico 50 kron in gg. igralci pri veselici omenjene podružnice darilo 10 kron; „Posojilnica“ v Črnomlju 40 kron; gosp. Ernest Širca 36 kron, ki so jih zložili rodoljubi in rodoljubkinje zbrani ob poroki g. učitelja Petričeka pri nevestinem strijeu g. Hausebichlerju v Žalcu; „Hranilnica in posojilnica“ v Št. Janžu v Rožni dolini 30 kron; g. Janko Žirovnik, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano, 24 kron, ki jih je nabrala gospica Franja Cirmen, blagajnica ženske podružnice v Št. Vidu, v veseli družbi pri „Lövrencu“; g. Fran Lavtičar, učitelj v Kamni goricu, 24 kron, nabranih o priliki zborovanja Kropinsko-Kamnogoriško-Dobravsko podružnice dne 6. prosinca l. 1893; vč. g. Pavel Hrovat, župnik pri sv. Joštu na Kozjaku 20 kron; vesela družba v Šmarji pri Jelšah 10 gld. 18 kr.; „Hranilnica in posojilnica“ za sv. Lenart pri sedmih studencih 20 kron; „Okrajna posojilnica“ v mestu Kamenik 20 kron; gosp. dr. Albín Poznik v Novem mestu 20 kron; vč. gosp. Josip Rozman, kapelan v Spod. Dravogradu 15 kron, nabranih na živahnem in pomenljivem podružničnem shodu v Libeličah; vč. g. Mavrilij Šarabon, katehet v Ljubljani 10 kron; g. Oroslav Dolenec, hišni posestnik in svečar v Ljubljani, 10 kron; vč. g. Janez Čibašek, župnik pri Št. Vidu nad Oršnico, 4 krone; g. Anton Cvenkel 4 krone kot dar stolnaravnatelja veselle družbe in Neimenovanec iz Loškega Potoka 2 kroni. — Ker si je družba letos — prav ob svoji desetletnici — kupila šolsko poslopje v Trstu in zida novo šolo v Velikovcu, nakopal si je mnogo stroškov. Trdno se pa nadeja, da jo bode požrtvovalno slovensko občinstvo letos tudi toliko izdatnejše podpiralo. Zato kliče: Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Proseč in se zahvaljuje: Tomo Zupan.

Knjizevnost.

— „Popotnik“ ima v št. 5. tole vsebino: Slovniška teorija Kernova; Leposlovje izobraževalna sila; Iz deželnih zborov; Slovstvo; Listek; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti; Natečaji.

Brzojavke.

Dunaj 12. marca. Mej včerajšnjo sejo poslanske zbornice je grof Hohenwart na željo nemške levice skušal pregovoriti Vošnjaka, naj bi glede celjskega vprašanja odnehal. Slovenski koaliranci so baje kako nezadovoljni, da je Hohenwart začel posredovati v korist levičarjem sedaj, ko se je klub novič izrekel za slovensko zahtevo. Z druge strani se zatrjuje, da so tudi Poljaki jeli nagibati na stran levičarjev tolažeč se, da Klun in kranjski njegovi tovariši itak ne izstopijo iz koalicije, tudi če se celjska postavka odkloni.

Dunaj 12. marca. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o davčni reformi. Primerili so se viharni prizori. Gessmann je ostro prijel Auspitza, ki je bil mladočeškim poslancem očital, da se pajdašijo s protisemitimi. Chlumecky je Gessmannu vzel besedo, na kar je ta zaklical Auspitzu, da je s pomočjo najzankernnejše korupcije postal poslanec.

Dunaj 12. marca. Cesar se bo osebno udeležil slavnosti otvoritve kielkskega prekopa. Spremljal ga bo admiral Sterneck z eskadro štirih vojnih ladij.

Dunaj 12. marca. Osrednje vodstvo avstro-ugarske vojske se bo tako reorganizovalo, da se bodo mimo mesta generalnega inspektorja ustanovila mesta treh vojnih inspektorjev. Na mesto umrlega nadvojvode Albrehta postane generalni inspektor nadvojvoda Rajner, dosedaj zapovednik domobrancev. Vojni inspektorji postanejo feldcajgmajstri Schönfeld, Reinald in Appel, zapovednik domobrancev namesto nadvojvoda Rajnerja pa postane nadvojvoda Friderik.

Gradec 12. marca. Sodišče je Mayer-Koppenheierja oprostilo od obtožbe zaradi prevere in ga radi re erzije obsodilo na dva meseca v zapor in na izgon.

Budimpešta 12. marca. Trgovinski minister grof Wurmbrand pride te dni sem, da se začne novič z vlado pogajati glede podrazavljenja južne železnice.

Peterburg 12. marca. Uradni list je prijavil imenovanje kneza Lobanova ministrom vnanjih del.

Pariz 12. marca. „Matin“ javlja, da je cesar Viljem, ko se je pri pogrebu nadvojvode Albrehta mudil na Dunaji, izrekel nadejo, da pridobi Rusijo za trozvezo, v katerem slučaji bi on sprožil misel, naj se skliče konferanca zastopnikov evropskih držav, da se dogovoré gledé splošnega razroženja.

Pariz 12. marca. Mej Francijo in Venezuela je nastal konflikt. Venezuelski poslanik je odpotoval, diplomatsko občevanje se je ustavilo.

Spoštovanim častilcem Antonom Kremplju!

O priliki zborovanja malonedelskega bralnega društva ustanovil se je odbor, kateri hoče potrebno ukeniti, da se vender že postavi dosten spomenik za narodno prosveto unetemu in zaslužnemu domljubu bivšemu tukajšnjemu župniku Antonu Kremplju.

Po stoletju počiva že ta vzgledni mož v hladni zemlji in niti ne vedeli bi za znamenje, kje njegovi zemeljski ostanki leže, ko bi mu trije častilci kmčkega stanu ne bili postavili priprostega spomenika.

Zob časa je pa v teknu let to jedino vidno znamenje rodoljubnega spoštovanja tako oglodal, da nikakor več ne ustreza svojemu namenu, namreč opozarjati slovenski rod, da tu leži mož, kateri je bil za časa svojega življenja zastavil vse svoje duševne moći za povzdigo v duševni napredek svojega rodnega ljudstva. Nikakor ne smemo pristati, da bi izginil izmej prostega ljudstva spomin na učenega, delavnega in pogumnega prvorobilca, ki je z umom svitlim mečem dokazoval že v prvih desetletjih našega stoletja, da tukaj od nekdaj že biva naš rod, in kateri je na slovenskem književnem polju pomagal ledino orati.

„Slovenska Matica“ je prinesla v svojem letopisu iz 1868. l. izpod peresa Božidara Raiča Krempljev življenjepis, kjer so naštete njegove zasluge za cerkveno in posvetno slovstvo. Spisi: „Molitvenice“, „Življenje svetnikov“, „Evangeljiče“ in „Dogodivščine“ so bili o svojem času zelo priljubljeni. Malonedelsko bralno društvo je bilo že sklenilo l. 1890., ko je slavilo stoletnico Krempljevega rojstva, da bode nabiralo prostovoljne doneske za njegov spomenik ter je v to svrhu nabralo tudi nekaj denarja.

To kar je nabranega, pa ne zadostuje. Potrebuje se še okoli 400 gld., ker spomenik sam, ki je naročen v Ljubljani, veljal bode tamkaj 300 gld.

Prevažanje, vzdavanje in komisija za izkopavanje in prenašanje njegovih zemeljskih ostankov iz pokopališča k malonedelski cerkvi bode zahtevalo še tudi mnogo plačil.

Obračamo se torej do vseh častilcev Antona Kremplja širom naše domovine ter jih prav uljudno prosimo, naj nam blagovolijo priskočiti s prostovoljnimi doneski na pomoč, da bode odboru močne, izvršiti postavljeno si nalogo.

Odkritje spomenika bode združeno s primerno slavnostjo, ki se bode vršila letos v mesecu avgustu. Podrobnosti se naznanijo pozneje. Darove za Krempljev spomenik sprejemata č. g. Ivan Skuhala, dekan itd., ter g. Anton Mihalič, zdravnik, oba v Ljutomeru.

Pri Mali Nedelji, dné 6. marca 1895.

Odbor za Krempljev spomenik.

Za prebivalce mest uradnike itd. Proti težkomat prebivaljenju in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebaviljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem po-vzetju razpoložila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekar-nah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (4-4)

Tujci.

8 marca.

Pri Strossu: Aljaž iz Dovja. — Matjan iz Jesenic. — Kummer iz Radeč. — Dolžan iz Trstenika. — Žumer iz Reke. — Prasse z Dunaja. — Reich iz Gradca. — Šeiber iz Selca. — Roth iz Kočevja. — Lenarčič iz Vrhnik.

Umrli so v Ljubljant:

10. marca: Frančiška Mayer, oskrbnika mojstra vdova, 73 let, Kravja dolina št. 11. — Meta Rus črevljareva vdova, 83 let, Kravja dolina št. 11.

11. marca: Neža Nahtigal, lončarica, 59 l-t, Krakovski nasip št. 4. — Marjeta Šifrer, zasobnica, 60 let, Krakovske ulice št. 3.

V deželnih bolnicah:

10. marca: Mihail Klun, posestnik, 32 let. — Jozefa Maher, posestnikova žena, 47 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. marca	7 z utraj	732,5	3,2°C	sl. jzh.	obl.	2,9
	2. popol.	731,5	8,2°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	730,7	1,8°C	sl. vzh	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 4,4°, za 1,6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 12. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 40	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	" 50	"
Avtirska zlata renta	125	" 05	"
Avtirska kronška renta 4%	101	" 30	"
Ogerska zlata renta 4%	124	" 30	"
Ogerska kronška renta 4%	99	" 20	"
Avtro-ugarske bančne delnice	1078	" —	"
Kreditne delnice	393	" 25	"
London vista	123	" 40	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	" 87 1/2	"
20 mark	12	" 07	"
20 frankov	9	" 77 1/2	"
Italijanski bankovci	46	" 50	"
C. kr. cekini	5	" 79	"

Dné 11. marca 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151	gld. 75	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	197	" —	"
Dunava r. g. srečke 5% po 100 gld.	133	" 75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. list	123	" —	"
Kreditne srečke po 100 gld.	20	" —	"
Ljubljanske srečke	25	" —	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	" 75	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	169	" 75	"
Tračaway-društ. velj. 170 gld. a. v.	416	" —	"
Papirnat rubelj	1	" 32	"

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonevalente.

Vzbuja slast do jedij, krepí živce, zooljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.

Zlata svetinja: Međunarodna razstava Benetke 1894.

Zlata svetinja: Međunarodna razstava Kiel 1894.

Zlata svetinja: Međunarodna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Kraft-Ebing, prof. dr. vitez Mosetig-Moorhof, prof. dr. Schantz, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.

To izborni restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257-24)

Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravallo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvarij na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccoli, Dunajska cesta, dalje lekarni L. Groetschel, Mardetschlaeger, Mayer in U. pl. Trnkoczy.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

vselavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo v edajalni časi omenjeni so v srednjoevropskem času. Srednjoevropski čas je krajnji čas v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. urti 5 min. po novi osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Olovac, Franzensfeste, Ljubno, čas Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budjevice, Pisenj, Marijine vare, Eger, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. urti 10 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 10 min. ajtajrat mešani vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Olovac, Franzensfeste, Ljubno, čas Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. urti 15 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 20 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 25 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 30 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 35 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 40 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 45 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 50 min. ajtajrat mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.